

Szegedi Ítéltábla

Az ügy száma:

Gf.III.30.185/2024/4. szám

A felperes:

felperes GmbH (felperes székhelye)

A felperes meghatalmazott jogi képviselője:

Dr. Sobor Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Sobor Dávid ügyvéd, címe)

Az alperesek:

I. rendű alperes: I. r. alperes neve (I. r. alperes lakcíme)

II. rendű alperes: II. r. alperes neve (II. r. alperes lakcíme)

Az alperesek meghatalmazott jogi képviselője:

I. rendű alperes: Dr. Dobos István ügyvéd (címe)

II. rendű alperes: Dr. Zsolnay Edit ügyvéd (címe)

A per tárgya:

Kártérítés megfizetése

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Kecskeméti Törvényszék 7.G.20.154/2023/31.

A fellebbezést benyújtó fél és a fellebbezés sorszáma:

Az I. rendű alperes 7.G.20.154/2023/32.

A II. rendű alperes 7.G.20.154/2023/33.

Í T É L E T

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alpereseket, hogy 15 nap alatt egyetemlegesen fizessenek meg a felperesnek 354 541 (háromszázötvennégyezer-ötszáznegyvenegy) forint másodfokú perköltséget.

Megállapítja, hogy 1 911 106 (egymillió-kilencszáztizenegyezer-egyszázhat) forint fellebbezési eljárási illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A tényállás

[1] A adós Kft.-nek (továbbiakban: adós) az I. rendű alperes 2009. július 30. napjától 2017. augusztus 2. napjáig, a II. rendű alperes 2015. július 1. napjától 2017. január 30. napjáig önálló cégjegyzésre jogosult vezető tisztségviselője volt.

[2] A Kecskeméti Törvényszék a 2017. június 29. napján jogerőre emelkedett 9.Fpk..../..../.. számú végzésével megállapította az adós fizetéseképtelenségét és elrendelte felszámolását. A felszámolás kezdő időpontja 2017. augusztus 2. napja, míg a felszámolási eljárás jogerős lezárásáról hozott határozat Céglőnyben való közzétételének időpontja 2020. június 10. napja.

[3] A felszámolási eljárás során a ország 1-ben korlátolt felelősségű társaságként nyilvántartásba vett a felperes 11 906 948 forint összegben jelentett be követelést, amelyet a felszámoló 120 000 forint összegű regisztrációs díjjal együtt hitelezői igényként nyilvántartásba vett, amelyből 82 533 forint térült meg.

[4] A felszámolási eljárás során a felperes által előterjesztett kereset alapján a Kecskeméti Törvényszék 7.G.20.515/2020/107. számú ítéletével megállapította, hogy az I. rendű és II. rendű alperes az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete bekövetkezését követően ügyvezetői feladataikat nem a hitelezők érdekében látták el, és ezért a hitelezők követelésének kielégítése legalább 38 909,05 euró összeg erejéig megghiúsult. Az alperesek fellebbezése folytán eljáró Szegedi Ítéltábla a 2022. október 13. napján tárgyaláson kívül meghozott Gf.III.30.040/2022/9. számú ítéletével az elsőfokú ítéletet részben megváltoztatta akként, hogy az az összeg, amelyben a hitelezői követelés teljes mértékben történő kielégítése megghiúsulhat 12 026 948 forint, míg egyebekben helybenhagyta. A másodfokú ítéletnek a felperes részére történő kézbesítésének időpontja 2022. november 3. napja.

[5] A felperes vagyonára a ország 1 bíróság neve 2023. január 31. napján kelt 40 IN 379/22 (371) számú határozatával fizetéseképtelenségi eljárás indult.

A felperes keresete és az alperesek védekezése

[6] A felperes 2023. február 1. napján előterjesztett keresetében kérte, hogy a bíróság egyetemlegesen kötelezze az alpereseket 11 944 415 forint és annak 2019. április 5. napjától járó késedelmi kamata megfizetésére. Érvényesíteni kívánt jogként a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (a továbbiakban: Cstv.) 33/A. § (11) és (12) bekezdését, valamint a Polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 3:118. §-át jelölte meg.

[7] Előadta, az adós felszámolási eljárása során bejelentett és a felszámoló által nyilvántartásba vett 12 026 948 forint összegű hitelezői igényéből 82 533 forint térült meg. A Kecskeméti Törvényszék 7.G.20.515/2020/107. számú és Szegedi Ítéltábla Gf.III.30.040/2022/9. számú jogerős határozatai megállapította az alperesek mint az adós vezetőinek a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése szerinti felelősségét 12 026 948 forint összegű hitelezői igény kielégítésének megghiúsulásában: Ennek következtében az alperesek kötelesek megfizetni felszámolásban meg nem térült követelését. Az alperesek egyetemleges felelősségét arra alapította, hogy a kárt közösen okozták. Az alperesek ellenkérelme kapcsán kitért arra, a felperes csupán felszámolás alatt áll, de ezzel jogképessége a német jog szerint nem szűnt meg, a cégkivonat által igazoltan korlátozott felelősségű társaságként bejegyzett jogi személy.

[8] Az alperesek elsődlegesen az eljárás megszüntetését kérték arra hivatkozva, hogy a felperesnek nincs perbeli jogképessége és perindítási jogosultsága, mivel kereset benyújtásához az időközben megindult felszámolási eljárására tekintettel a cégkivonatban foglaltak szerint az ideiglenes felszámolóbiztosának a hozzájárulása szükséges. Ez azonban a keresetlevél benyújtásakor nem állt rendelkezésre, így a felperes jogi képviselőjének a meghatalmazása sem volt hatályos. Álláspontjuk szerint ezért a keresetindításra a Cstv. 33/A. § (11) bekezdésében meghatározott 90 napos jogvesztő határidőt felperes elmulasztotta. Állították továbbá, a felperes a cégkivonatából megállapíthatóan 2023. február 7. napján megszűnt, és a követelés jogosultja feltehetőleg nem a felperes, mivel ezt felhívásukra a felperes felszámolója nem igazolta.

[9] Az alperesek érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Szükségesnek tartották a felperes közrehatásának, a károkozó és a károsult felróhatóságának, valamint a kármegelőzési, kárelhárítási és kárenyhítési kötelezettségének vizsgálatát. A Ptk. 6:522. § (4) bekezdésére figyelemmel kérték a kártérítés mértékének a teljes kárnál alacsonyabb összegben való meghatározását kedvezőtlen anyagi körülményeik miatt. A II. rendű alperes ennek körében figyelembe vehetőnek tartotta azt is, hogy érdemben nem vett részt az adós tevékenységében a felperes hitelezői igények alapját képező jogügylet idején, és a felperes akkori ügyvezetője megtévesztő magatartást tanúsított. Véleményük szerint a késedelmi kamat fizetési kötelezettség kezdő időpontja a vezetői felelősséget megállapító ítélet jogerőre emelkedésének napja.

Az elsőfokú ítélet

[10] Az elsőfokú bíróság kiegészített ítéletével kötelezte az alpereseket, hogy fizessenek meg egyetemlegesen a felperesnek 11 944 415 forintot és ennek 2019. április 5. napjától a kifizetésig járó, a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatát, valamint 5 080 euró perköltséget. Kötelezte továbbá az alpereseket, hogy az államnak egyetemlegesen fizessenek meg 716 665 forint eljárási illetéket.

[11] Határozatának indokolása szerint a perben az egyes igazságügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2020. évi CLXV. törvénnyel hatályon kívül helyezett Cstv. 33/A. § (12) bekezdését kell alkalmazni, mivel az adós felszámolásának a jogerős lezárásáról hozott határozat Céglépcsőben való közzétételére 2020. augusztus 1. napját megelőzően történt, míg a megállapítási perben hozott ítélet ezt követően emelkedett jogerőre. Ezért a marasztalási keresetet a megállapítási perben hozott bírósági határozat jogerőre emelkedésének napját követő naptól számított 90 napos jogvesztő határidőn belül kellett előterjeszteni. A Pp. 358. § (2) bekezdésében értelmében e határidő kezdetét 2022. november 4. napjától számította, amelyhez képest a keresetet határidőben érkezettnek tekintette.

[12] Megállapította a rendelkezésre álló iratok alapján, a felperes ideiglenes felszámolási gondnoksága alatti és az ezt követő felszámolási időszakban a felperes jogi képviselője rendelkezett mind a törvényes képviselőtől, mind a felszámolótól származó meghatalmazással.

[13] Rámutatott, a marasztalási perben kizárólag az vizsgálható, hogy az adós vagyonából ki nem elégített követelés a megállapítási perben meghatározott mértékhez képest milyen okból és mértékben tér el. A felperes pedig a megállapítási perben megjelölt összeghez képest a megtérült rész figyelembevételével jelölte meg követelését.

[14] Nem találta indokoltnak a kártérítés méltányosságból történő csökkentését. A vezetői felelősség megállapítása iránti perben ugyanis jogerős döntés született a hitelezői igény meg nem térülésének mértékéről is, és a kártérítés mértékének csökkentésére csupán a felek peren kívüli megállapodása vezethet. Utalt arra, az alperesek nem bizonyították, hogy a követelésnek nem a felperes a jogosultja. Megalapozottnak ítélte a felperes kamatigényét, mivel a kár a károsodás bekövetkeztekor nyomban esedékes.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[15] Az ítélettel szemben az alperesek terjesztettek elő fellebbezést.

[16] Az I. rendű alperes jogorvoslati kérelmében az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az eljárás megszüntetését kérte. Álláspontja szerint a felperes a keresetlevélhez nem csatolta a felszámolója hozzájárulását, és így nem igazolta perindítási jogosultságát. Ezért a jogi képviselő sem rendelkezett érvényes és hatályos meghatalmazással a keresetlevél benyújtásakor, amely miatt a felperes perbeli jogképességgel sem rendelkezett a keresetlevél benyújtásakor. A per megindításra pedig a jogszabály jogvesztő határidőt állapít meg, így nincs lehetőség a perindítási jogosultság utólagos pótlására. Az elsőfokú bíróságnak tehát a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 176. § (1) bekezdés e) pontja a keresetlevelet vissza kellett volna utasítania, illetve ennek hiányában a későbbiekben a Pp. 240. § (1) bekezdés a) pontja alapján az eljárást meg kellett volna szüntetnie. Sérelmezte, az elsőfokú bíróság nem indokolta meg valamennyi alperesi érvre kiterjedően, hogy mi alapján fogadta el a felperei jogi képviselő meghatalmazását.

[17] Véleménye szerint tisztázni kellett volna az eljárásban, hogy a felperes jogutódlással vagy jogutód nélkül szűnt meg, mivel a cégkivonata szerint 2023. február 7. napján megszűnt. A jogutód nélküli megszűnés esetében ugyanis a Pp. 240. § (1) bekezdés f) pontja alapján az eljárás megszüntetésének van helye.

[18] A II. rendű alperes fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a kereset elutasítását, másodlagosan az eljárás megszüntetését kérte, míg harmadlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására utasítását kérte. Érvelése szerint a felperes nem a perindításra nyitvaálló jogvesztő határidő alatt terjesztette elő keresetét, mivel a perindítási jogosultságát nem igazolta. A felperes felszámolóbiztosának a hozzájárulását ugyanis nem csatolta a perindításra nyitvaálló jogvesztő határidőn belül, és azt később a határidő jogvesztő természetéből adódóan nem pótolhatja. Kiemelte, a felperes nem igazolta a perbeli jogképességét, a törvényes képviselőt és a megszűnésével kapcsolatos körülményeket sem, így a keresetlevél visszautasításának lett volna helye annak alapvető hiányosságai miatt. Hivatkozott arra, az elsőfokú bíróságnak vizsgálnia kellett volna azt a tényt, hogy a felperes felszámolása miatt ki tekinthető a követelés jogosultjának. Előadta, a felperes felszámolása során a munkavállalói és eszközei a német jog alapján „asset deal” keretében a B... GmbH tulajdonába kerültek.

[19] A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására irányult. Hangsúlyozta, a felperes jogképessége a német cégnyilvántartás adatai alapján megállapítható, mivel korlátolt felelősségű társaság formában bejegyzett, a kereskedelmi jegyzékben nyilvántartott, abból nem törölt cég. A nemzetközi magánjogról szóló 2017. évi XXVIII. törvény (a továbbiakban: Nmjt.) 68. § (4) bekezdése értelmében pedig a külföldön nyilvántartásba vett jogi személy és jogi személyiség nélküli jogalany jogképességét ellenkező bizonyításig vélelmezni kell, amely vélelmet az alperesek nem döntötték meg. Kitért arra, a német jog szerint a felszámolási eljárás megindítása nem eredményezte a megszűnését, ez az eljárás a vagyon felosztását, a hitelezők abból történő

kielégítését, majd a cég továbbműködését célozza. Állította, a jogi képviselőjének képviseleti jogát a becsatolt okiratokkal alátámasztotta.

Az ítéltábla döntésének indokai

[20] A fellebbezések alaptalanok.

[21] A Pp. 370. § (1) bekezdése szerint a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét az erre irányuló fellebbezési kérelemre, csatlakozó fellebbezésre, ellenkérelemre, azok korlátai között gyakorolja. Ilyen korlátnak minősülnek a fellebbezés 371. § (1) és (2) bekezdéseiben megjelölt tartalmi követelményei körében előadottak. E jogszabályi rendelkezésből következik, hogy korlátot nemcsak az képez, hogy a fellebbező fél milyen tartalmú másodfokú döntést kér, hanem az is, hogy ezt milyen indokkal teszi, melyik eljárási vagy anyagi jogszabály megsértésére hivatkozik.

[22] Ennek megfelelően a felülbírálat keretében – figyelemmel a fellebbezés indokaira – az ítéltábla vizsgálta egyrészt a Pp. 369. § (1) bekezdése szerinti jogkörben eljárva, hogy sértett-e eljárási szabályt az elsőfokú bíróság az ítélet indokolásával kapcsolatban, valamint a felperes jogképességének, meghatalmazottjának képviseleti joga és a perindítási határidő megtartottságának megítélésakor, másrészt a Pp. 369. § (3) bekezdés c) pontja szerinti jogkörében az ítélet anyagi jognak való megfelelését.

[23] Az ítéltábla elsőként a Pp. 369. § (1) bekezdése szerinti felülbírálati jogkörében eljárva azt vizsgálta, hogy az elsőfokú bíróság a Pp. 346. § (5) bekezdésében írt indokolási kötelezettségét megsértette-e, mivel az alperesek erre való hivatkozása az elsőfokú ítéletnek az eljárás megszüntetésére irányuló – és a fellebbezések kapcsán is elbírálandó – védekezésről döntő részét érintette.

[24] A Pp. 346. § (1) bekezdése alapján az ítélet részét képezi az indokolás is. A Pp. 346. § (4) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az indokolás tartalmazza egyebek mellett a bíróság által megállapított tényeket és jogi indokolást, amely ugyanezen szakasz (5) bekezdése szerint tartalmazza a végzés alapjául szolgáló jogszabályokat és szükség esetén azok értelmezését, a megállapított tényekre vonatkozó bizonyítékokat azokkal a körülményekkel együtt, amelyeket a bíróság a bizonyítékok mérlegelésénél irányadónak vett, a tények megállapításának egyéb körülményeit, továbbá azokat az okokat, amelyek miatt a bíróság valamely tényállítást nem talált bizonyítottnak, vagy amelyek miatt a felajánlott bizonyítást mellőzte.

[25] A jogi indokolásának annyira kell részletesnek lennie, amennyiben az a döntéshez igazodik, ugyanakkor szorosan a megállapított tényállásra kell épülnie. Mivel az ítélet törvényességét a jogszabályok helyes alkalmazása biztosítja, az indokolás lényegi eleme az alkalmazott jogszabályokra való hivatkozás, amelynek mind a jogvita szempontjából lényeges anyagi, mind pedig az irányadónak vett eljárási szabályokra ki kell terjednie. Ha az alkalmazandó jogszabály vitás, a bíróságnak azt is ki kell fejtenie, miért éppen a megjelölt jogszabály alapján hozta meg határozatát. Indokolnia kell tehát a felektől eltérő jogi

álláspontját. Ez azonban nem jelenti, hogy minden, a felek által felvetett kérdésre, jogi megoldásra ki kellene térnie. A követelmény az, hogy a döntéshez mérten szükséges körben indokolja meg jogi szempontból is ítéletét oly módon, hogy az a felek számára logikailag, a döntéshez vezető jogi lépéseket illetően érthető, meggyőző legyen. Így biztosítja az indokolás a döntés megalapozottságát (Kúria Pfv.III.21.618/2019/5.).

[26] Jelen esetben az elsőfokú bíróság – röviden, de – indokát adta annak, hogy a felperesi jogi képviselő meghatalmazását miért tartotta szabályszerűnek {elsőfokú ítélet [27] bekezdés}. Az pedig, hogy a felperes az indokokat nem tartja kielégítőnek vagy meggyőzőnek, nem jelenti a Pp. 346. § (5) bekezdésének megsértését, a jogi indoklás helytállósága az ügy érdemére tartozó kérdés.

[27] Az ítéltábla a Pp. 369. § (1) bekezdése szerinti felülbírálati jogkörében vizsgálta a továbbiakban azt, hogy vétett-e eljárási szabálysértést az elsőfokú bíróság a felperes jogképessége, meghatalmazottjának képviseleti joga és a perindítási határidő megtartottságának megítélése során, és ezért az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésének, továbbá az eljárás megszüntetésének (Pp. 379. §) feltételei fennálltak-e.

[28] A felperes az adós felszámolási eljárásának megszűnését követően előterjesztett keresetében a Cstv. 33/A. § (11) bekezdésére hivatkozva kérte az alperesek mint az adós volt vezetőinek marasztalását a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése szerinti megállapítási perben hozott ítélet alapján, az adóssal szembeni felszámolási eljárásban meg nem térült hitelezői igénye összegében, amely marasztalási keresetnek helyt adó ítélettel szemben éltek fellebbezéssel az alperesek.

[29] Az ítéltábla a megállapítási perben hozott jogerős ítéletben (Gf.III.30.040/2022/9.) már kifejtette, hogy a fenyegető fizetéseképtelenség bekövetkezte esetén az ügyvezető – jelen esetben az alperesek – marasztalásának lehetőségét a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (Gt.) 30. § (3) bekezdésében foglaltak alapján a 2006. évi VI. törvény iktatta be a felszámolás (az adós jogutód nélküli megszűnése) esetére a Cstv. rendelkezései közé akként, hogy az igényérvényesítés speciális módon kétféleképpen történhet: először a felszámolási eljárás alatt megállapítási kereset [Cstv. 33/A. § (1) bekezdés] előterjesztésével, majd ennek eredményessége után – az adós törlését követően – a hitelezők által a Cstv. 33/A. § (11) bekezdése szerinti külön marasztalási kereset előterjesztésével. A Polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) hatályba lépésével a Gt. – a fentebb hivatkozott rendelkezéseivel együtt – 2014. március 15. napjától hatályon kívül helyezésre került, de a Ptk. 3:118. §-a továbbra is együttesen alkalmazandó a Cstv. 33/A. § rendelkezéseivel, és továbbra is két perben (megállapítási és azt követő marasztalási per) történhet a vezetővel szembeni igényérvényesítés [Cstv. 33/A. § (14) bekezdés].

[30] A marasztalási per kapcsán a Cstv. 2020. augusztus 1. napjától hatályos Cstv. 33/A. § (11) bekezdése az igényérvényesítésre az általános elévülési időtől [Ptk. 6:22. § (1) bekezdés] eltérő határidőt nem szabályoz, míg 2020. augusztus 1. napját megelőzően hatályos rendelkezése értelmében a keresetet a felszámolási eljárás jogerős lezárásáról hozott határozat Céggközlönyben való közzétételét követő 90 napos jogvesztő határidőn belül kell benyújtani a hitelezőnek. Ehhez kapcsolódott a Cstv. 2020. december 31. napjáig hatályos 33/A. § (12) bekezdése, amely alapján a 90 napos jogvesztő határidő kezdő napja a bírósági határozat

jogerőre emelkedésének napját követő nap, ha a felszámolási eljárás jogerős lezárásáig az (1) bekezdés szerinti megállapítási perben még nincs jogerős határozat. A jogszabályváltozásokkal összefüggő átmeneti rendelkezések körében a Cstv. 83/V. § (3) bekezdése szerint a Cstv. 33/A. § (11) bekezdésének 2020. augusztus 1. napjától hatályos szabályait akkor kell alkalmazni, ha a hatálybalépését követően került sor a felszámolási eljárás jogerős lezárásáról hozott határozat a Céglőzönyben való közzétételére. A Cstv. 83/V. § (5) bekezdése pedig azt mondja ki, hogy a Cstv. hatályon kívül helyezett 33/A. § (12) bekezdését akkor kell alkalmazni, ha a felszámolási eljárás jogerős lezárásáról hozott határozat Céglőzönyben való közzétételére még 2020. augusztus 1. napját megelőzően került sor, és a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése szerinti megállapítási perben 2020. augusztus 1. napján még nem volt jogerős bírósági határozat. Ezért abban az esetben, ha a felszámolási eljárás jogerős lezárásáról hozott határozat Céglőzönyben való közzétételére még 2020. augusztus 1. napját megelőzően került sor, és addig a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése szerinti megállapítási perben még nem volt jogerős bírósági határozat, a marasztalási per megindítására 90 napos jogvesztő határidőn belül kerülhet sor, amely perindítási határidő kezdetének időpontja a bírósági határozat jogerőre emelkedésének napját követő nap.

[31] Jelen esetben az adós felszámolási eljárásának jogerős lezárásáról hozott határozat a Céglőzönyben való közzétételére 2020. augusztus 1. napját megelőzően került sor, és ezen a napon a megállapítási perben még nem volt jogerős határozat. Ezért – mint ahogyan arra az elsőfokú bíróság helyesen rámutatott – a Cstv. hatályon kívül helyezett 33/A. § (12) bekezdését kellett alkalmazni a marasztalási per megindításának határidejére. A megállapítás per tárgyaláson kívül meghozott, fellebbezéssel nem támadható másodfokú ítélettel fejeződött be, így a marasztalási per megindításának e határozat jogerőre emelkedésétől számított határideje a Pp. 358. § (2) bekezdése alapján a másodfokú ítélet felperes részére való közlésétől kezdődött (hasonlóan: BDT2019. 4701.). A másodfokú ítélet kézbesítés útján [Pp. 351. § (2) bekezdés a) pont] történt közlésének időpontjára (2022. november 3.) figyelemmel a marasztalási per megindításának 90 napos jogvesztő határideje a felperes keresetlevélének az elsőfokú bírósághoz való érkezése napjáig, azaz 2023. február 1. napjáig tartott, amelyet az alperesek sem az elsőfokú eljárásban, sem a fellebbezésükben nem vitattak. Az alperesek a fellebbezésükben ugyanakkor hivatkoztak arra, hogy a keresetlevél benyújtásakor a felperes jogi képviselője szabályszerű meghatalmazással nem rendelkezett, amely – általuk utólag nem pótolhatónak tekintett – hiány miatt nem tekinthető a jogvesztő perindítási határidő megtartottnak.

[32] A Pp. 180. § (1) bekezdésében meghatározott perindítás joghatásai beállításának egyik következménye, hogy ezt követően a keresetlevél visszautasításának nincs helye, csak az eljárás megszüntetésének lehet helye a Pp. 240. § rendelkezéseinek megfelelően.

[33] A Pp. a perakadályok között megkülönböztet az eljárás teljes idő tartalma alatt figyelembe veendő és az eljárás egy szakaszáig hatályosuló perakadályokat: bizonyos akadályok az anyagi igényről való döntés akadályai is, amelyek a teljes eljárás során hivatalból figyelembe veendők, ezeket a Pp. 240. § (1) bekezdése tartalmazza. Amennyiben ilyen akadály már a keresetlevél benyújtása során is fennállt, azonban a bíróság azt valamely okból nem észlelte, az eljárást akkor is meg kell szüntetni, ha a bíróság a kereset érdemi tárgyalásába bocsátkozott. A Pp. 240. § (1) bekezdés a) pontja alapján ilyen abszolút perakadálynak minősül, ha a keresetlevelet már a Pp. 176. § (1) bekezdés a)-i) pontja, vagy 176. § (2) bekezdés a)-c) pontja alapján vissza kellett volna utasítani. Ha a keresetlevelet azért kellett volna visszautasítani, mert nem tartalmazza a 170. §-ban, illetve törvényben előírt

egyéb kötelező tartalmi elemeket, alaki kellékeket, vagy a felperes nem csatolta a 171. §-ban, illetve a törvényben előírt kötelező mellékleteket [Pp. 176. § (2) bekezdés e) pont], a perindítás joghatásának beálltát követően az eljárás megszüntetésére sem kerülhet sor. Amennyiben tehát a bíróság a hiányos, kellően nem felszerelt keresetlevelet közli az alperessel, egyben ellenkérelem előterjesztésére hívja fel, a hiányosságra alapítottan sem a keresetlevél visszautasítására, sem az eljárás megszüntetésére már nem kerülhet sor (BDT2019. 4110).

[34] A keresetlevelet benyújtó jogi képviselőnek a Pp. 171. § (1) bekezdés a) pontja szerint a keresetlevélhez csatolnia kell a meghatalmazását, míg az azon alapuló képviseleti jogosultságot a bíróságnak a Pp. 70. §-a értelmében hivatalból vizsgálnia kell. Amennyiben a meghatalmazás nem szabályszerű, a keresetlevél hiánypótlási felhívás kiadása nélkül nem utasítható vissza az I. rendű alperes fellebbezésében megjelölt Pp. 176. § (1) bekezdés e) pontja alapján, mivel e jogszabályi rendelkezés a keresetlevél visszautasítását a fél perbeli jogképessége hiányában teszi lehetővé, amely körébe azonban nem tartozik a képviseleti jogosultság. Emellett a Pp. 176. § (1) bekezdésének sincs olyan szabálya, amely a meghatalmazás szabályszerűtlensége esetén hiánypótlási felhívás kiadásának mellőzésével lehetővé tenné a keresetlevél visszautasítását. Ilyennek nem tekinthető a Pp. 176. § (1) bekezdés i) pontja, amely szerint a bíróság hiánypótlási felhívás kiadását mellőzve visszautasítja a keresetlevelet, ha a felperes a perindításra jogszabályban megállapított határidőt elmulasztja. E jogszabályi rendelkezés ugyanis nem tartalmaz olyan kitétele, hogy a szabályos, hiánytalan keresetlevélnek a jogvesztő határidőn belüli benyújtásának elmulasztása vonná maga után a visszautasítás jogkövetkezményét. A Pp. 176. § (1) bekezdés i) pontja alkalmazásának szempontjából tehát kizárólag annak van jelentősége, hogy a keresetlevél a határidő utolsó napján beérkezik-e a bírósághoz vagy sem. Következésképpen a perindítási határidőn belül benyújtott keresetlevél valamely hiányossága – így a meghatalmazás esetleges szabályszerűtlensége – esetében nem kizárt a hiányok pótlásának lehetősége.

[35] A meghatalmazás szabályszerűtlensége esetén a Pp. 176. § (2) bekezdés g) pontja szerint a bíróságnak hiánypótlást kell elrendelnie, amelynek eredménytelensége esetén van lehetőség a keresetlevél visszautasítására. A kereset közlését követően ugyanakkor a meghatalmazás szabályszerűtlensége miatt a keresetlevél visszautasításának nincs helye, valamint – erre utaló rendelkezés hiányában – a Pp. 240. § (1) bekezdés a) pontja szerint az eljárás megszüntetésének sem. Abban az esetben, ha a bíróság a perindítás hatályának beálltát követően észleli a jogi képviselő részére adott meghatalmazás szabályszerűtlenségét, – hasonlóan a perindítási szakhoz – hiánypótlást kell elrendelnie, amely elmulasztásának jogkövetkezménye a jogi képviselet mellőzése. A meghatalmazás valamely hiányossága tehát a keresetlevél közlését követően is pótolható, és korábban képviseleti jogosultság nélkül eljáró személy eljárási cselekményei – figyelemmel a Ptk. 6:14. §-ára – a képviselt fél által utólag jóváhagyhatók (hasonlóan BDT2012. 2830, BH2023. 249.).

[36] Tény, a keresetlevél benyújtásának időpontjában a felperes felszámolás alatt állt a székhelye szerinti államban, ország 1-ben. A német Insolvenzordnung 85. § (1) bekezdésének első mondata értelmében pedig a felszámoló jogosult dönteni a felszámolás alá került társaság vagyont érintő jogviták folytatásáról, amelyre a felszámoló a 2023. február 24. napján kelt – a felperes által 10. sorszám alatt szintén csatolt – levél szerint megbízást adott a perben eljáró jogi képviselő részére. A megbízási szerződésnek megfelelő perbeli nyilatkozatok jogi képviselő által történő megtételéhez ugyanakkor meghatalmazás is szükséges volt, amelyet a felperes a keresetleveléhez nem csatolt, az ahhoz benyújtott meghatalmazást ugyanis a

felperes korábbi ügyvezetője írta alá. Ezt az elsőfokú bíróság nem észlelte, hiánypótlást nem rendelt el, ugyanakkor a felperes 28. sorszám alatti beadványához benyújtotta a felperes felszámolója által aláírt meghatalmazást, amellyel a jogi képviselő korábbi eljárását jóvá is hagyta, azaz a korábbi meghatalmazás hiányosságait pótolta. Ennek következtében a felperes jogi képviselője részére adott meghatalmazás szabályszerű, így nem volt akadálya a kereset érdemi elbírálásának.

[37] Alapítanul hivatkoztak az alperesek arra is, hogy a felperessel szembeni felszámolás miatt, a felperes jogképességének hiányában az eljárás megszüntetésének van helye. A Pp. 33. §-a azt szabályozza, hogy mely személy rendelkezik perbeli jogképességgel, azaz a perben ki lehet fél. A perbeli jogképesség az a képesség, amely lehetővé teszi, hogy az eljárás alanya perbeli jogok és kötelezettségek alanya legyen, azaz azt, hogy a részvételével létrejöjjenek a megfelelő eljárásjogi jogviszonyok. E jogszabályi rendelkezés értelmében a perben fél az lehet, akit a polgári jog szabályai szerint jogok illethetnek és kötelezettségek terhelhetnek. A Pp. 240. § (1) bekezdés a) pontja alapján az eljárás megszüntetésének van helye, ha a keresetlevelet már a Pp. 176. § (1) bekezdés e) pontja alapján, a fél perbeli jogképességének hiányában vissza kellett volna utasítani. A Pp. 240. § (1) bekezdés f) pontja értelmében pedig a fél megszűnése esetén akkor szüntethető meg az eljárás, ha a jogviszony természete a jogutódlást kizárja. E jogszabályi rendelkezés szerint az eljárás megszüntetése akkor lehetséges, ha az eljárás tárgyát képező jogviszony zárja ki a jogutódlást. Ettől meg kell különböztetni a Pp. 241. § (1) bekezdés c) pontjában szabályozott esetet, amikor a jogutódlás a jogviszony természeténél fogva nem kizárt, de a jogképességét elvesztett félnek nincs jogutóda.

[38] A Cstv. 33/A. §-ának szabályozás tartalma alapján egyértelmű, hogy kártérítési típusú tényállásról van szó, s ebből következően sor kerülhet jogutódlásra. A Cstv. 33/A. §-a szerinti igény – eltérő szabály hiányában – a hitelező jogutódára is átszáll, a vagyoni jellegű jogosultságok nem szűnnek meg önmagában a hitelező halálával vagy megszűnésével. A Cstv. 33/A. §-a alapján indított perekben érvényesített megállapításra, majd marasztalásra irányuló, azaz az igényérvényesítés fázisába jutott igény esetében nem áll fenn a kötelezettség olyan személyessége, amely a jogutódlás kizárását megalapozná. A Cstv. 33/A. §-ában szabályozott vezető tisztségviselői felelősség ugyan sui generis és szankciós jellegű, de alapvetően mégis olyan deliktualis kártérítési felelősségi alakzat, amely a jogutódlás szempontjából sem a kétféle perlésre, sem a kimentéssel kapcsolatos bizonyítási nehézségekre hivatkozással nem igényli az egyéb deliktualis alakzatoktól eltérő gyakorlat alkalmazását (hasonlóan: BH2021. 47). Ezért önmagában a hitelező esetleges megszűnése a Pp. 240. § (1) bekezdés f) pontja alapján nem ad alapot a Cstv. 33/A. § (11) bekezdésében meghatározott igény érvényesítése iránti eljárás megszüntetésére. Az ilyen típusú peres eljárás a hitelező megszűnése miatt kizárólag a Pp. 241. § (1) bekezdés c) pontja alapján, jogutód hiányában szüntethető meg.

[39] Az Nmjt. 68. § (1) bekezdése akként rendelkezik, hogy a fél perbeli jog- és cselekvőképességére személyes joga alkalmazandó. Ugyanezen szakasz (4) bekezdése szerint a külföldön nyilvántartásba vett jogi személy és jogi személyiség nélküli jogalany perképességét – ellenkező bizonyításig – vélelmezni kell. A felperes a keresetleveléhez csatolt cégkivonat alapján ország 1-ben nyilvántartásba vett jogi személy, amelyre tekintettel a perben a jogképességét vélelmezhető volt, és ennek ellenkezőjét kellett bizonyítani.

[40] A felperessel szemben a székhelye szerinti államban, ország 1-ben fizetéseptelenségi eljárás indult, ennek tényét tartalmazza a felek által becsatolt cégkivonat és a felek által benyújtott határozat is. Az Nmjt. 22. § (4) bekezdése értelmében a jogi személy jogállását, ezen belül különösen jogképességét és megszűnését a jogi személy személyes joga szerint kell elbírálni, amely jognak ugyanezen szakasz (1) bekezdése szerint annak az államnak a joga, amelynek területén a jogi személyt nyilvántartásba vették. A felperes előadta, hogy a nyilvántartásba vételének helyére tekintettel rá irányadó német Insolvenzordnung 1. §-a alapján a fizetéseptelenségi eljárás célja a vállalkozás fennmaradása, a 155. § (1) bekezdése szerint a az adós számviteli kötelezettségei nem változnak, míg a 259. §-a értelmében a felszámolási eljárás befejezésével a felszámolási vagyoni feletti korlátlan rendelkezési jog visszaszáll az adósra. A német jog e szabályainak tartalmát az alperesek nem vitatták. A szabályokból pedig az következik, hogy a felperessel szembeni fizetéseptelenségi eljárás következtében a felperes még nem szűnt meg. Ezért az eljárás megszüntetésének – az alperesek fellebbezési érvelésével ellentétben – sem a Pp. 240. § (1) bekezdés a) pontjában, sem a Pp. 241. § (1) bekezdés c) pontjában meghatározott oka nem áll fenn.

[41] Mindezekre tekintettel a Pp. 379. §-a alapján az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére nem volt lehetőség.

[42] Ezt követően az ítéltábla a Pp. 369. § (3) bekezdés c) pontja szerinti felülbírálati jogkörében eljárva vizsgálta az ítélet anyagi jognak való megfeleléseit.

[43] A marasztalási keresetet a Cstv. 33/A.§ (1) bekezdése alapján hozott vezetői felelősséget megállapító ítélet alapján, a felszámolás befejeződése után, az adós felszámolási eljárása során bejelentkezett és a felszámoló által nyilvántartásba vett bármely hitelező indíthatja, a felszámolásba meg nem térült követelése erejéig a vezető tisztségviselővel szemben kártérítés jogcímén [1/2013 (II.28.) Polgár jogegységi határozat II/B. pont]. A marasztalási per tehát az adós felszámolási eljárásának befejezését követően kizárólag azon hitelezők, illetve – a már kifejtettekre figyelemmel – jogutóda által indítható, akiknek követelését a felszámoló nyilvántartásba vette.

[44] Jelen esetben a megállapítási pert és jelen marasztalási pert ugyanazon hitelező indította, és a perben az alperesek nem vitatták a felszámoló által nyilvántartásba vett hitelezői követelés jogalapját, összecszerűségét, mint ahogyan azt sem, hogy a követelés keletkezésekor a felperes vált jogosultjává. Állította ugyanakkor a II. rendű alperes az elsőfokú eljárásban és a fellebbezésében is, hogy a követelésnek már nem a felperes, hanem más személy a jogosultja. Ezt az alperesi védekezést az elsőfokú bíróság elbírált, azonban az állított tény nem talált bizonyítottnak.

[45] A Pp. 276. § (1) bekezdése értelmében a bíróság a per eldöntéséhez szükséges tények megállapítása végett bizonyítást rendel el. Ugyanezen szakasz (2) bekezdése azonban akként rendelkezik, hogy a bíróság bizonyítást hivatalból akkor rendelhet el, ha azt törvény megengedi. Ettől eltérő szabályt a Cstv. sem tartalmaz, így a Pp. ezen rendelkezései a Cstv. 33/A. § (11) bekezdése szerinti marasztalási perben is alkalmazandók. A jelen perben tehát törvény nem ad lehetőséget a bíróságnak bizonyítás hivatalbóli elrendelésére, ezért a bíróság

a követelés jogosultjának személyét illetően is kizárólag akkor folytathat le bizonyítást, ha azt a felek indítványozzák.

[46] Miután a II. rendű alperes hivatkozott a követelés jogosultjának személyében való változásra, annak tényét a Pp. 265. § (1) bekezdése alapján neki kellett bizonyítania, amelyre az elsőfokú bíróság felhívta (18. sorszámú jegyzőkönyv II. szám végzése). Ezt követően a II. rendű alperes egy ország 1 ügyvéd nyilatkozatát csatolta, amely szerint annak az ügyvédnek nincs bizonyítéka arra, hogy a felperest illeti meg a követelés. Ez a nyilatkozat azonban nem támasztja alá, hogy a követelés jogosultjának személyében változás következett volna be. Ennek ellenkezőjét a II. rendű alperes fellebbezésében nem is állította, csupán általánosságban – az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését eredményező eljárási szabálysértés megjelölése nélkül – utalt arra, hogy az elsőfokú bíróság nem vizsgálta a követelés jogosultjának személyét. Fellebbezésében a bizonyítás eredményének okszerűtlenségére sem hivatkozott, valamint további bizonyítást sem indítványozott, azaz fellebbezése nem irányult olyan felülbírálati jogkör [Pp. 369. § (3) bekezdés a) vagy b) pont] gyakorlására, amely – a fellebbezés eredményessége esetén – a tényállás módosítására vezethetett volna. Nem volt ezért megállapítható, hogy az alperesekkel szemben a perben érvényesített követelésnek már nem a felperes a jogosultja, és így a követelés összegét az alperesek a felperes javára kötelesek teljesíteni.

[47] A kifejtettekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

[48] Az alperesek fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 83. § (1) bekezdése és a Pp. és 87. § (1) bekezdése alapján az alperesek egyetemlegesen kötelesek megtéríteni a felperesnek a jogi képviselével kapcsolatban felmerült, ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltségét. Az ítéltábla az ügyvédi munkadíj összegét – általános forgalmi adóval növelten – a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés b) pontja és (5) bekezdése alapján állapította meg, mivel a felperes az általaösszezszerűen felszámított ügyvédi munkadíjat megbízási szerződésre alapította, amelyet azonban nem csatolt be.

[49] Az alperesek személyes költségmentessége folytán a meg nem fizetett fellebbezési eljárási illeték a Pp. 102. § (6) bekezdése alapján az állam terhén marad.

Szeged, 2024. október 18.

Dr. Jobbágy Ildikó s.k.
s.k.

Dr. Tolna András s.k.

Dr. Dobler László

a tanács elnöke

táblabíró

előadó bíró